

ΥΛΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2007
ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΚΑΘΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΤΑΛΑ

Α΄ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Μετά την αλλαγή των σχολικών εγχειριδίων το σχολικό έτος 2006 - 2007 και επειδή, λόγω της εφαρμογής κύκλων συνδιδασκαλίας στα 1/θέσια ως και 5/θέσια Δημοτικά Σχολεία, δεν έχουν όλοι/ες οι μαθητές/τριες διδαχθεί τα ίδια βιβλία στις δύο τελευταίες τάξεις, η ύλη στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας για τις εξετάσεις 2007 -χωρίς να αλλάζει ο τρόπος εξέτασης- προσδιορίζεται με βάση το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Σπουδών και τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών του Δημοτικού Σχολείου ως εξής:

1. Το κείμενο ή τα κείμενα στα οποία οι εξεταζόμενοι/ες θα κληθούν να γράψουν περιληπτικά το νόημα και να απαντήσουν σε ερωτήσεις κατανόησης ορίζονται και από τα παλιά βιβλία «Η Γλώσσα μου» και από τα νέα βιβλία «Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα...» της Στ΄ Δημοτικού.
2. Οι γραμματικές και λεξιλογικές ασκήσεις καθορίζονται σε ενότητες, με βάση κυρίως το βιβλίο «Νεοελληνική Γραμματική της Ε΄ και Στ΄ δημοτικού» του Χρίστου Τσολάκη, το οποίο έχουν χρησιμοποιήσει ως βιβλίο αναφοράς όλοι/ες οι απόφοιτοι/ες του Δημοτικού Σχολείου.
3. Η σύνταξη γραπτού κειμένου θα αφορά (όπως πάντα) θέμα σχετικό με το περιεχόμενο του κειμένου που επεξεργάστηκαν.

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

1. Επεξεργασία λογοτεχνικού – αφηγηματικού κειμένου

Εξεταζόμενα κείμενα:

(ανεξάρτητα από τις γραμματικές και λεξιλογικές ασκήσεις που τα πλαισιώνουν στα σχολικά βιβλία)

Από το βιβλίο «Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα...» (νέο βιβλίο) της Στ΄ Δημοτικού:

- ✓ *Το σπίτι μου* (α΄ τεύχος, σελ. 23)
- ✓ *Το σπίτι του ποιητή Καβάφη* (α΄ τεύχος, σελ. 24 – 25)
- ✓ *Κύριε μας ενοχλείτε* (α΄ τεύχος, σελ. 32)
- ✓ *Σπίτι μας είναι η γη* (α΄ τεύχος, σελ. 81 - 83)
- ✓ *Λιλιπούπολη* (β΄ τεύχος, σελ. 41)
- ✓ *Το μηχάνημα* (β΄ τεύχος, σελ. 54 – 55)
- ✓ *Δρόμο παίρνω... δρόμο αφήνω* (β΄ τεύχος, σελ. 68 – 69)
- ✓ *Ώρες με τη μητέρα μου* (β΄ τεύχος, σελ. 84 – 85)
- ✓ *Μια οικογένεια ανάμεσα στις άλλες* (β΄ τεύχος, σελ. 93 – 94)

- ✓ *Χτίστες* (γ' τεύχος, σελ. 7)
- ✓ *Επιστήμη με άρωμα γυναίκας* (γ' τεύχος, σελ. 15 – 16)
- ✓ *Γράμμα στον Τσάρλι Τσάπλιν* (γ' τεύχος, σελ. 37)
- ✓ *Μια σχολική παράσταση στο δάσος* (γ' τεύχος, σελ. 46 – 47)
- ✓ *Στο μουσείο* (γ' τεύχος, σελ. 57)
- ✓ *Το άγαλμα που κρύωνε* (γ' τεύχος, σελ. 58 – 59)
- ✓ *Μουσείο Αφής* (γ' τεύχος, σελ. 63 – 65)
- ✓ *Ανατολή θανάτου* (γ' τεύχος, σελ. 73)
- ✓ *Ομορφίτσα* (γ' τεύχος, σελ. 73)
- ✓ *Σκέψεις ενός παιδιού για τον πόλεμο* (γ' τεύχος, σελ. 74 – 75)
- ✓ *Όαση Ειρήνης* (γ' τεύχος, σελ. 80 – 81)

Από το βιβλίο «Η γλώσσα μου» (παλιό βιβλίο) για την Στ' Δημοτικού:

- ✓ *Ειρήνη* (α' μέρος, σελ. 8)
- ✓ *Γράμμα στον Τσάρλι Τσάπλιν* (α' μέρος, σελ. 96 - 97)
- ✓ *Από το ημερολόγιο ενός κοριτσιού της κατοχής* (α' μέρος, σελ. 109 – 111)
- ✓ *Ο μικρός στρατηγός* (α' μέρος, σελ. 114 – 116)
- ✓ *Το γράμμα 1 & 2* (α' μέρος, σελ. 120 – 122 & 126 – 127)
- ✓ *Παιδιά όλο μάτια* (α' μέρος, σελ. 138)
- ✓ *Μοντέρνοι καιροί* (β' μέρος, σελ. 63 – 64)
- ✓ *Ένας σύγχρονος μάγος* (γ' μέρος, σελ. 11 – 14)
- ✓ *Η αυλή μας 1 & 2* (γ' μέρος, σελ. 35 & 40 – 41)
- ✓ *Στο χείμαρρο της κυκλοφορίας* (γ' μέρος, σελ. 45 – 47)
- ✓ *Το αλογάκι του Παρθενώνα* (γ' μέρος, σελ. 79 – 81)
- ✓ *Χτίστες* (δ' μέρος, σελ. 58 – 59)
- ✓ *Στο μουσείο* (δ' μέρος, σελ. 72)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Τα κείμενα έχουν επιλεγεί με γνώμονα ευρύτερες θεματικές ενότητες κοινές (κατά το δυνατόν) στα παλιά και τα νέα σχολικά εγχειρίδια: οικογένεια – σπίτι, τρόπος ζωής παλιότερα και σήμερα, φύση – περιβάλλον, τεχνολογία, ταξίδια, σύγχρονοι προβληματισμοί (πόλεμος – ειρήνη, προσφυγιά, οικολογική καταστροφή κλπ).
2. Η επεξεργασία λογοτεχνικού – αφηγηματικού κειμένου, εκτός από την περίληψη μπορεί επίσης να περιλαμβάνει:
  - Ερωτήσεις κατανόησης
  - Ερμηνεία λέξεων φράσεων
  - Ερμηνεία ή σχολιασμός σε κάποιο σημείο του κειμένου
  - Εντοπισμός πληροφοριών
  - Εντοπισμός και αξιολόγηση ιδεών και επιχειρημάτων του συγγραφέα

2. Γραμματική - Λεξιλόγιο

Η ύλη καθορίζεται με βάση κυρίως το βιβλίο «Νεοελληνική Γραμματική της Ε΄ και Στ΄ δημοτικού» του Χρίστου Τσολάκη. Στις ενότητες που δεν περιλαμβάνονται ή δεν αναπτύσσονται επαρκώς στη νεοελληνική γραμματική, αναφέρονται οι αντίστοιχες ενότητες των παλιών και νέων σχολικών εγχειριδίων στις οποίες έχει διδαχθεί το γραμματικό, συντακτικό ή λεξιλογικό φαινόμενο.

- ✓ Τα κλιτά και άκλιτα μέρη του λόγου:
  - Κλίση ονομάτων (άρθρο, ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία)
  - Τα αριθμητικά επίθετα.
  - Κλίση ρημάτων και ρηματικών τύπων (Φωνές, εγκλίσεις, χρόνοι, πρόσωπα ρήματος – βοηθητικά ρήματα – συνηρημένα και ανώμαλα ρήματα. Το απαρέμφατο και η μετοχή).
  - Τα άκλιτα μέρη του λόγου: επίρρημα, πρόθεση, σύνδεσμος, επιφώνημα (Αναγνώριση του ρόλου τους στην πρόταση).
  - Παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων.
  - Γραμματική αναγνώριση λέξεων

- ✓ Η πρόταση:
  - Ονοματική – ρηματική φράση
    - Νέο βιβλίο «Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα...» (Στ΄ Δημοτικού), ενότητες 7 & 17,
    - Νέο βιβλίο «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι» (Ε΄ Δημοτικού), ενότητες 9 & 17,
    - Παλιό βιβλίο «Η γλώσσα μου» (Στ΄ Δημοτικού), δ΄ μέρος, σελ. 91 και 102.
  - Ανεξάρτητες (κύριες) και εξαρτημένες (δευτερεύουσες) προτάσεις - μετασχηματισμοί ανεξάρτητων προτάσεων σε εξαρτημένες και αντίστροφα.
(Διδάσκονται σε σειρά ενοτήτων τόσο στα παλιά όσο και στα νέα εγχειρίδια της Ε΄ και της Στ΄ τάξης).
  - Σύνταξη πρότασης: Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα - Υποκείμενο και αντικείμενο ή κατηγορούμενο ρήματος.
    - Νεοελληνική γραμματική, σελ. 191 – 196,
    - Νέο βιβλίο «Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα...» (Στ΄ Δημοτικού), ενότητες 7 & 17,
    - Νέο βιβλίο «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι» (Ε΄ Δημοτικού), ενότητες 7 & 13
  - Σύνταξη πρότασης: Ενεργητική και παθητική σύνταξη.
    - Νέο βιβλίο «Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα...» (Στ΄ Δημοτικού), ενότητα 16
    - Νέο βιβλίο «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι» (Ε΄ Δημοτικού), ενότητες 6 & 15,
    - Παλιό βιβλίο «Η γλώσσα μου» (Στ΄ Δημοτικού), α΄ μέρος, σελ. 73, 79-80 / γ΄ μέρος, σελ. 90.
  - Ευθύς – πλάγιος λόγος.
    - Νέο βιβλίο «Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα...» (Στ΄ Δημοτικού), ενότητα 13
    - Νέο βιβλίο «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι» (Ε΄ Δημοτικού), ενότητες 6 & 15,
    - Παλιό βιβλίο «Η γλώσσα μου» (Στ΄ Δημοτικού), δ΄ μέρος, σελ. 64).

- ✓ Λεξιλόγιο:
  - Συνώνυμα – αντώνυμα – αντίθετα – παρώνυμα
  - Κυριολεξία – μεταφορά – παρομοίωση

Στην εξεταζόμενη ύλη δεν περιλαμβάνονται για θεωρητική εξέταση με μορφή γλωσσικών – λεξιλογικών ασκήσεις ασκήσεων:

- οι κανόνες του μονοτονικού συστήματος,
- τα σημεία στίξης,
- πάθη φωνηέντων και συμφώνων (έκθλιψη, αφαίρεση, αποκοπή κλπ),
- παράγωγες – σύνθετες λέξεις,
- οικογένειες λέξεων,
- απλή – ελλειπτική – επαυξημένη πρόταση: αφαίρεση ή προσθήκη όρων σε μια πρόταση,
- παρατακτική – υποτακτική σύνδεση προτάσεων και ασύνδετο σχήμα.

Εξυπακούεται ότι σε κάθε περίπτωση εξετάζονται η ορθή γραφή (ορθογραφία) και σύνταξη της γλώσσας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Η γραμματική και το λεξιλόγιο αποτελούν βασικές δεξιότητες της δομής και λειτουργίας της ελληνικής γλώσσας, οι οποίες έχουν οικοδομηθεί καθ' όλη τη διάρκεια της εξάχρονης φοίτησης στο δημοτικό. Το σύνολο των γραμματικών φαινομένων έχει διδαχθεί και στα παλιά και στα νέα εγχειρίδια Στ' και Ε' Δημοτικού, στα οποία μπορούν να ανατρέξουν οι υποψήφιοι/ες.

3. Γραφή και παραγωγή γραπτού λόγου

Σύνθεση σύντομου γραπτού κειμένου, με θέμα σχετικό με την ευρύτερη θεματική ενότητα του δοθέντος προς εξέταση κειμένου. Η παραγωγή γραπτού λόγου μπορεί να αφορά: αφήγηση ιστορίας, περιγραφή τόπου, χώρου ή προσώπου, παροχή πληροφοριών, ανάπτυξη απόψεων – επιχειρημάτων – προβληματισμών.

Στην εξεταζόμενη ύλη δεν περιλαμβάνονται οι μορφές γραπτού λόγου που δεν έχουν διδαχθεί συστηματικά στα παλιά εγχειρίδια:

- μικρές αγγελίες,
- συνταγές,
- διαφημιστικά κείμενα,
- ημερολόγια,
- κείμενα οδηγιών χρήσης,
- κανόνες,
- εικονογραφημένες ιστορίες,
- παρουσίαση και κριτική θεαμάτων,
- αφίσες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Οι παραπάνω δεξιότητες έχουν αναπτυχθεί με την εργασία «Σκέπτομαι και γράφω» των παλιών εγχειριδίων και αντίστοιχες εργασίες ανάπτυξης γραπτού λόγου στα νέα εγχειρίδια. Ενδεικτικά αναφέρονται οι επαναληπτικοί πίνακες στο τέλος κάθε ενότητας των νέων εγχειριδίων «Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα...» της Στ' Δημοτικού, όπου παρέχονται κατευθύνσεις σύνθεσης – διόρθωσης γραπτού κειμένου.

Β΄ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Η ύλη που διδάχθηκε στην Στ΄ τάξη των δημοτικών σχολείων του Νομού Λακωνίας κατά το σχολικό έτος 2006 – 2007 από το νέο σχολικό εγχειρίδιο «Μαθηματικά Στ΄ Δημοτικού», έκδοσης Ο.Ε.Δ.Β. (2006), **πλην των κεφαλαίων 66, 67, 68, 69,70 και 71** της 6^{ης} Θεματικής ενότητας

Σπάρτη 23 Ιουλίου 2007

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΥΛΟΣΟΦΟΣ